

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Saxion Hogeschool
T.a.v. College van Bestuur
Postbus 70000
7500 KB ENSCHEDE

Ontvangen: 11 maart 2025 2025-005++dt--vt

Datum 11 maart 2025
Betreft Besluit macrodoelmatigheid hbo bacheloropleiding Geo Media & Design

Geacht bestuur,

Met de brief van 15 januari 2025, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op die datum, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de hbo-bacheloropleiding Geo Media & Design als bekostigde opleiding te verzorgen in Deventer. U verzoekt zowel een voltijd- als een deeltijdvariant aan te mogen bieden.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 20 februari 2025, kenmerk 2025-005, positief geadviseerd over een deel van uw aanvraag. De commissie adviseert mij de toestemming te beperken tot de deeltijdvariant en uw verzoek om de voorgenomen opleiding in voltijd aan te bieden daarmee af te wijzen. Het advies van de CDHO, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluiten

Gelet op het bovengenoemde advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023 (hierna: Regeling), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de hbo-bacheloropleiding Geo Media & Design als bekostigde opleiding in deeltijd te verzorgen in Deventer. Met toepassing van artikel 6.2, derde lid, van de WHW, beperk ik mijn instemming tot de deeltijdvariant. Ik wijs uw verzoek om de voorgenomen opleiding ook in voltijd aan te bieden af.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2, eerste lid van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat de aanvraag wat betreft de deeltijdvariant voldoet aan zowel het behoefte- als het ruimtecriterium¹. Voor de voltijdvariant concludeer ik dat de aanvraag niet voldoet aan criterium b (artikel 6 lid 1) van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het, als bijlage bij dit besluit meegestuurde, advies van de CDHO.

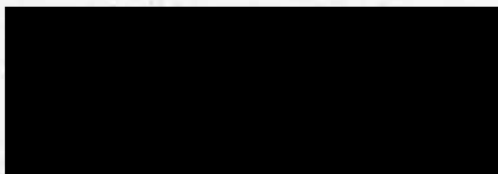
Procedure Registratie instellingen en opleidingen (Rio)²

Ingevolge artikel 6.2, negende lid van de WHW vervalt dit besluit indien de deeltijdvariant van de voorgenomen opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in de Registratie instellingen en opleidingen. Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit, adviseer ik u zo spoedig mogelijk bij de NVAO een aanvraag voor de toets nieuwe opleiding in te dienen. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van het Loket Erkenningen Onderwijs (leo ho) van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). U kunt de opleiding, conform het advies van de CDHO, registreren in het onderdeel Techniek. De opleiding past daarnaast, conform het advies van de CDHO, in de ISCED-rubriek 'geologie, fysische geografie' (53201). Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met ssg@duo.nl.

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de VH.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

Hoger Onderwijs en Studiefinanciering

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
50853625

Bijlagen 1

Als u belang hebt bij dit besluit, dan kunt u hiertegen binnen 6 weken, gerekend vanaf de verzenddatum, bezwaar maken. Stuur uw bezwaarschrift naar DUO, Postbus 30205, 2500 GE Den Haag. U kunt uw bezwaar ook digitaal indienen op www.bezwaarschriftenocw.nl.

¹ Artikel 6, eerste lid, onderdelen a en b, van de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023.

² Sinds 2023 vervangt Rio het Croho.

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de Minister
Dhr. dr. E.E.W. Bruins
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Postadres CDHO
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres CDHO
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Onderwerp
Nieuwe opleiding
Saxion Hogeschool
Voltijd en deeltijd hbo bachelor
Geo Media & Design
Deventer

Kenmerk CDHO
2025-005

Kenmerk aanvrager
-

Datum
20 februari 2025

Geachte heer Bruins,

Hierbij ontvangt u het advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: de commissie) over de aanvraag van Saxion Hogeschool tot bekostiging van de nieuwe voltijd en deeltijd hbo bachelor Geo Media & Design in de gemeente Deventer. De commissie heeft de aankondiging van deze aanvraag in maart 2024 gepubliceerd op haar website (A24-030). De commissie heeft het dossier op 15 januari 2025 ontvangen. Op 29 januari heeft de commissie zienswijzen ontvangen van Aeres Hogeschool en de HAS green academy. De aanvrager heeft op 10 februari 2025 op deze zienswijzen gereageerd.

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek en de Algemene wet bestuursrecht. Verder heeft de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023 van 28 april 2023 (hierna: Regeling) voor de commissie als leidraad gediend.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

De commissie adviseert u om *positief* te besluiten op het verzoek van Saxion Hogeschool om de hbo bachelor Geo Media & Design als bekostigde opleiding te mogen verzorgen in de gemeente Deventer. De commissie adviseert u deze toestemming te beperken tot de deeltijdvariant. De commissie adviseert u om *negatief* te besluiten op het verzoek om de voorgenomen opleiding in voltijd aan te bieden.

De commissie adviseert u daarnaast om deze opleiding in het RIO in te delen in het onderdeel 'Techniek'. Verder adviseert de commissie om de opleiding te laten registreren in de ISCED-rubriek 'geologie, fysische geografie' (53201).

1. Omschrijving van de aanvraag

De aanvrager wil de opleiding Geo Media & Design in de gemeente Deventer verzorgen. Het gaat om een Nederlandstalige hbo bachelor van 240 studiepunten die de aanvrager in voltijd en deeltijd wil aanbieden. De aanvrager wil de opleiding in het RIO-onderdeel 'Techniek' laten opnemen. De aanvrager heeft geen voorstel gedaan voor de indeling in een ISCED-rubriek.

De aanvrager heeft gelijktijdig een aanvraag voor een hbo Associate degree Geo Maps & Data in de gemeente Deventer ingediend (2025-007). De aanvragen zijn op grond van art. 5 lid 3 van de Regeling in samenhang beoordeeld.

De voorgenomen opleiding leidt op tot een specialist op het gebied van geo-informatie. Dit werkveld combineert technologie, geografie en data. Naast kennis over het inwinnen, beheeren en koppelen van geodata richt de voorgenomen opleiding zich op het toepassen van data in scenario's en het creëren van toekomstbeelden voor ruimtelijke vraagstukken rondom actuele maatschappelijke onderwerpen.

De voorgenomen opleiding is toegankelijk voor studenten met die een hbo Associate degree, hebben afgerond en studenten met een mbo-4, havo- of vwo-diploma.

Afgestudeerden van de voorgenomen opleiding kunnen onder meer de functies geo-informatiemanager, geodata-engineer, landmeetkundig coördinator en geodata-analist bekleden.

2. Analyse verwant aanbod

De aanvrager vindt de gelijknamige hbo bachelor Geo Media & Design (aangeboden door twee instellingen) verwant aan de voorgenomen opleiding.

De commissie begrijpt de term "verwant" als vergelijkbaar met de door de commissie gebruikte term "sterk verwant".

De commissie vindt met de aanvrager de hbo bachelor Geo Media & Design sterk verwant.

De instroom in de verwante opleidingen is in de afgelopen vijf jaar stabiel gebleven (zie Bijlage 1).

De aanvrager verwacht dat zij zowel voor de voltijd- als de deeltijdvariant een klas kan vullen.

3. Beoordeling criterium a

De commissie beoordeelt hieronder de argumentatie van de aanvrager over de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden en de opscholingsbehoefte door middel van de hbo bachelor Geo Media & Design.¹

De aanvrager vindt het opleidingstype bachelor wis-, schei-, natuurkunde en geologie in ROA's AIS het meest relevant.

De commissie neemt het opleidingstype wis-, schei-, natuurkunde en geologie niet mee bij de beoordeling omdat hier slechts één sterk verwante opleiding in is opgenomen (de hbo bachelor Geo Media & Design), naast een groot aantal niet of nauwelijks verwante opleidingen.

De aanvrager doet verder een beroep op de prognoses voor de opleidingssubsector bachelor landbouw, wiskunde en natuurwetenschappen in de arbeidsmarktregio Stedendriehoek en Noordwest Veluwe. De commissie vindt deze opleidingssubsector niet representatief voor de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding omdat deze te veel niet en nauwelijks relevante opleidingen bevat. Daarom laat de commissie deze prognoses buiten beschouwing.

De aanvrager verwijst naar de lijst kansrijke beroepen van het UWV.² De aanvrager stelt dat de volgende ICT beroepen op hoger/wetenschappelijk beroepsniveau relevant zijn voor afgestudeerden van de voorgenomen opleiding: (1) GEO/GIS specialisten, (2) database- en netwerkbeheerders en (3) data analisten, data scientists en actuarissen. De commissie vindt alleen het beroep GEO/GIS specialisten relevant voor afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De commissie concludeert dat deze bron blijkt geeft van goede arbeidsmarktkansen voor afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De aanvrager beroept zich verder op de regionale arbeidsmarktprognoses van het UWV.³ Het UWV geeft aan dat het aantal banen in de sector 'Informatie en Communicatie' in zowel 2024 als 2025 in de regio's Twente en Veluwe Stedendriehoek toeneemt met 1%. In de Achterhoek groeit het aantal ICT-banen met 0,5%. Werkgevers typeren de arbeidsmarkt in de regio's Twente, Achterhoek en Stedendriehoek en Noordwest Veluwe voor ICT beroepen als 'zeer krap'.

De commissie concludeert dat deze arbeidsmarktprognoses blijken geven van een krappe arbeidsmarkt voor de ICT-sector maar dat dit te breed is om iets te zeggen over de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De aanvrager verwijst verder naar drie steunbetuigingen van een branchevereniging, een beroepsvereniging en van het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (gedateerd

¹ De commissie betreft ambtshalve de arbeidsmarktprognoses in het AIS van het ROA (<https://roastatistics.shinyapps.io/AIStot2028>) en de Spanningsindicator van het UWV (<https://www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/dashboards/spanningsindicator>). De commissie hanteert altijd de meest actuele gegevens.

² Het rapport 'Kansrijke beroepen' (UWV 2024)

³ De rapporten 'Regionale Arbeidsmarktprognose 2024-2025: Twente' (UWV 2024, p. 2), 'Regionale Arbeidsmarktprognose 2024-2025: Veluwe Stedendriehoek 2024-2025' (UWV 2024, p. 2) en 'Regionale Arbeidsmarktprognose 2024-2025: Achterhoek 2024-2025' (UWV 2024, p.2).

tussen 6 november en 3 december 2024).⁴ Volgens de aanvrager blijkt uit de adhesiebetuigingen dat het maatschappelijk belang van de voorgenomen opleiding groot is vanwege de grote maatschappelijke opgaven zoals energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie en woningbouw.

De commissie constateert dat deze argumentatie blijk geeft van een actuele kwalitatieve ontwikkeling die de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding ten goede kan komen.

De aanvrager verwijst verder naar een rapport van Geonovum waarin staat dat er jaarlijks een fors kwantitatief tekort bestaat van 50 afgestudeerden met een hbo bachelor op het gebied van geodesie.⁵ Dit tekort wordt veroorzaakt doordat onvoldoende mensen worden opgeleid en omdat specialistische opleidingen zijn opgegaan in brede opleidingen. Volgens de aanvrager besteedt de voorgenomen opleiding veel aandacht aan het inwinnen van geodata/geodesie. De commissie constateert dat deze bron blijk geeft van een kwantitatieve arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De aanvrager heeft een arbeidsmarktonderzoek laten uitvoeren door Tien Organisatieadvies.⁶ Het eerste deelonderzoek is een werkgeversenquête die in de periode mei tot en met september 2024 is ingevuld door 39 respondenten die verspreid over het land gevestigd zijn. De namen van de organisaties, de functies van de respondenten en een koppeling met de antwoorden zijn opgenomen in een bijlage. Alle respondenten hebben aangegeven dat zij in een positie zijn om uitspraken te kunnen doen over het aannamebeleid van de organisatie. Eén respondent werkt voor een instelling die een zienswijze heeft ingediend. Vanwege interne conflicterende belangen laat de commissie deze respondent buiten beschouwing. De commissie laat een andere respondent buiten beschouwing omdat onduidelijk is of de opgegeven behoefte aan afgestudeerden realistisch is.

Van de overgebleven 37 respondenten geven negentien aan een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden met het profiel van de beoogde opleiding te hebben, vijftien misschien en drie hebben geen behoefte. De respondenten is gevraagd of zij de komende vijf jaar behoefte hebben aan nieuwe medewerkers die de voorgenomen opleiding hebben afgerond. Er is aan de respondenten gevraagd of zij deze behoefte kunnen kwantificeren. 30 respondenten hebben een behoefte aangegeven van minimaal 75 en maximaal 145 nieuwe medewerkers per jaar aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

Daarnaast is er aan de respondenten gevraagd of zij in de komende vijf jaar behoefte hebben aan het opscholen van huidige medewerkers via de voorgenomen opleiding. Zeven respondenten geven aan een behoefte te hebben, negentien misschien en dertien heeft geen behoefte. Deze behoefte komt op minimaal 21 en maximaal 33 op te scholen medewerkers per jaar.

De commissie vindt het onderzoek valide, navolgbaar en relevant. De commissie concludeert dat de enquête blijk geeft van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding, die ten dele bestaat uit een opscholingsbehoefte.

⁴ Bijlagen 4, 8 en 9 van het dossier.

⁵ Het rapport 'Verkenning geodetische en landmeetkundige arbeidsmarkt en onderwijs' (Geonovum 2023, p. 3, 9-10)

⁶ Eindrapport 'Doelmatigheidsonderzoek Associate degree en Bachelor Geo Media & Design – Hogeschool Saxion' (Tien Organisatieadvies 2024)

Het tweede deelonderzoek bestaat uit interviews met negentien organisaties. De interviews hebben plaatsgevonden tussen april en augustus 2024. Een samenvatting van de interviews is als bijlage toegevoegd. Per interview is aangegeven voor welke organisatie de respondent werkzaam is en in welke functie. Alle geïnterviewden zijn in een positie om uitspraken te doen over het aannamebeleid van de organisatie. In alle interviews wordt aangegeven dat het vakgebied rond geodesie verandert. Vooral door toenemende digitalisering neemt het belang van data toe.

Negen van de negentien organisaties hebben een arbeidsmarktbehoefte van minimaal 32 tot maximaal 42 per jaar aan nieuwe medewerkers met het profiel van de beoogde opleiding. Daarnaast geven vier organisaties aan een behoefte aan minimaal 23 en maximaal 36 nieuwe medewerkers te hebben (zonder tijdsaanduiding).

Vijf van de zes geïnterviewden respondenten hebben een opscholingsbehoefte aangegeven van minimaal elf en maximaal twaalf medewerkers per jaar. Daarnaast heeft één geïnterviewde een opscholingsbehoefte van één medewerker opgegeven zonder tijdsaanduiding. De commissie vindt het onderzoek valide, navolgbaar en relevant en constateert dat het blijkt geeft van een arbeidsmarktbehoefte die ten dele bestaat uit een geringe opscholingsbehoefte.

Op basis van het bovenstaande concludeert de commissie dat de aanvrager heeft aangetoond dat er een arbeidsmarktbehoefte (die ten dele bestaat uit een opscholingsbehoefte) is aan afgestudeerden van de beoogde opleiding. De aanvraag voldoet aan criterium a (art. 6 lid 1) van de Regeling.

4. Beoordeling criterium b

4.1 Noodzaak nieuwe opleiding

De aanvrager stelt dat de opleiding niet binnen een bestaande opleiding vormgegeven kan worden. Tijdens de verkenningsfase heeft de aanvrager verkend of de voorgenomen opleiding vormgegeven kan worden binnen de bestaande opleidingen van Saxion Hogeschool. Specifiek is er gekeken naar de eigen hbo bachelors (1) Applied Data Science & Artificial Intelligence, (2) Ruimtelijke Ontwikkeling, (3) Civiele Techniek, (4) Bouwkunde en (5) Archeologie. Applied Data Science & Artificial Intelligence houdt zich volgens de aanvrager vooral bezig met data science en machine learning, terwijl dat bij de voorgenomen opleiding maar in één module aan bod komt. Voor de opleiding Ruimtelijke Ontwikkeling geldt volgens de aanvrager dat die opleiding sterk beleidsgericht is, terwijl de voorgenomen opleiding zich richt op technische vaardigheden. De curricula van Civiele Techniek en van Bouwkunde zitten vol en bieden daarom onvoldoende ruimte voor een volwaardig uitstroomprofiel geo-informatie. Wat betreft Archeologie geeft de aanvrager aan dat die opleiding is gericht op typisch archeologische kennis en vaardigheden passend bij de processen en protocollen uit de Kwaliteitsnorm Archeologie. Vaardigheden in geodesie en geo-informatie staan daarbij ten dienste van de hoofdprocessen van een archeoloog.

Op grond van bovenstaande is de aanvrager van mening dat de voorgenomen opleiding niet vormgegeven kan worden binnen het bestaande aanbod van de aanvrager.

De commissie volgt de argumentatie van de aanvrager.

De aanvrager geeft verder aan dat veelvuldig gesproken is met de twee andere aanbieders van de hbo bachelor Geo Media & Design, te weten Aeres Hogeschool in Almere en de HAS green academy in 's-Hertogenbosch. Volgens de aanvrager zitten de instellingen niet in elkaars verzorgingsgebieden. De regio's Oost- en Noord-Nederland zullen volgens de aanvrager beter bediend worden met de

voorgenomen opleiding. Verder richt de voorgenomen opleiding zich volgens de aanvrager meer op het technische domein passend bij de expertise van Saxion Hogeschool, terwijl de beide andere hogescholen zich richten op biodiversiteit, natuur, landbouw en leefomgeving. Daarom meent de aanvrager dat de voorgenomen opleiding niet vormgegeven kan worden in de bestaande opleidingen Geo Media & Design.

De commissie constateert de bestaande opleidingen hbo bachelor Geo Media & Design van Aeres Hogeschool en van de HAS green academy sterk verwant zijn aan de voorgenomen opleiding. Er kunnen accentverschillen zijn waarbij de voorgenomen opleiding zich meer richt op het technische domein en de bestaande opleidingen meer op het groene domein.

Als de instroom in de verwante opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen opleiding wordt afgezet tegen de behoefte die bij criterium a is aangetoond, blijkt dat er voldoende ruimte is om deze opleiding in deeltijd binnen het bekostigde domein vorm te geven. De commissie overweegt hierbij dat de bestaande opleidingen in voltijd worden aangeboden en op geruime afstand van Deventer zijn gevestigd.

Echter, de commissie stelt vast dat vestiging van de voltijdvariant van de opleiding in de gemeente Deventer waarschijnlijk een negatief effect heeft op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod. De commissie overweegt hierbij dat het bestaande aanbod weliswaar gevestigd is op enige reisafstand van de voorgenomen opleiding, maar dat de aangeleverde informatie in de zienswijzen aangeeft dat Aeres Hogeschool ook enige instroom vanuit de regio Deventer en Noord-Nederland heeft. De HAS Green Academy geeft aan dat hun instroom in 2024 is gedaald naar 24 studenten waarvan een klein gedeelte afkomstig is uit de omgeving Deventer (zie paragraaf over afstemming). Vestiging van de voorgenomen opleiding in de gemeente Deventer kan de instroom in die toch al kleine opleidingen negatief beïnvloeden.

De commissie concludeert dat de aanvrager niet heeft aangetoond dat het noodzakelijk is om de beoogde vernieuwing als nieuwe voltijdopleiding vorm te geven. Verder concludeert de commissie dat is aangetoond dat het noodzakelijk is om de beoogde vernieuwing als nieuwe deeltijdopleiding vorm te geven.

4.2 Aansluiting instellingsprofiel

De aanvrager verwijst naar het instellingsplan⁷ waarin staat dat studenten worden opgeleid voor een duurzame, digitale en veilige samenleving. De voorgenomen opleiding die zich richt op duurzaamheid, circulariteit en ruimtelijke ontwikkeling sluit daar volgens de aanvrager goed op aan. In de opleiding zullen studenten werken aan beroepsvraagstukken en opdrachten gericht op deze thema's samen met regionale organisaties en bedrijven. De aanvrager geeft aan dat studenten ook interdisciplinair zullen samenwerken binnen het ruimtelijke domein in het lectoraat Sustainable Areas and Soil Transitions.

De aanvrager geeft aan dat er in de instellingsplannen van Aeres Hogeschool en de HAS green academy geen duidelijke koppeling wordt gemaakt met het technische ruimtelijke domein,⁸ maar dat deze zich meer op het groene domein richten.

⁷ Het strategisch plan 'Talent voor de toekomst: Saxion strategisch plan 2025-2030' (Saxion Hogeschool 2024)

⁸ Het instellingsplan 'De groene veranderaar. Het weer verandert, Aeres verandert: Strategie 2023-2027' (Aeres Hogeschool 2022) en de strategie van HAS green academy op <https://www.has.nl/meer-has/>.

Op grond van bovengenoemde argumenten is de aanvrager van mening dat de voorgenomen opleiding goed past binnen het eigen instellingsprofiel.

De commissie volgt de argumentatie van de aanvrager en concludeert op grond van het bovenstaande dat de aanvrager heeft aangetoond dat de voorgenomen opleiding Geo Media & Design aansluit op het instellingsprofiel.

4.3 Conclusies commissie

De commissie concludeert dat de aanvraag voor de voltijdvariant niet voldoet aan criterium b (art. 6 lid 1) van de Regeling. Vestiging van de voorgenomen opleiding in de gemeente Deventer zal waarschijnlijk de instroom in bestaande verwante opleidingen negatief beïnvloeden.

De commissie concludeert verder dat de aanvraag voor de deeltijdvariant voldoet aan criterium b (art. 6 lid 1) van de Regeling.

5. RIO- en ISCED-indeling

De aanvrager wil de voorgenomen opleiding in het RIO-onderdeel 'Techniek' indelen. Dit voorstel sluit in de ogen van de commissie aan op de inhoud van de voorgenomen opleiding. De commissie adviseert u daarom met deze indeling in te stemmen.

De aanvrager heeft niet aangegeven in welke ISCED-rubriek zij de voorgenomen opleiding wil laten opnemen. De commissie adviseert u de opleiding op te nemen in de ISCED-rubriek 'geologie, fysische geografie' (53201), gezien de indeling van het verwante opleidingsaanbod.

6. Afstemming en zienswijzen

De aanvrager geeft aan dat afstemming heeft plaatsgevonden met meerdere hogescholen, zoals de Hogeschool Utrecht die de hbo bachelor Built Environment met een specialisatie Data aanbiedt. De Hogeschool Utrecht ziet enige overlap tussen de opleidingen maar heeft geen bezwaar tegen het opzetten van de voorgenomen opleiding. De Hogeschool Utrecht wil volgens de aanvrager de samenwerking zoeken om onder meer docenten uit te wisselen.

Ook is afgestemd met de HAS green academy en Aeres Hogeschool. Beide hogescholen hebben hun zorgen geuit over de impact die de voltijdvariant van de voorgenomen opleiding zal hebben op de instroom van hun bachelors Geo Media & Design. Ze bieden geen deeltijdvariant van de bachelor aan. De aanvrager heeft vervolgens aangegeven dat de voorgenomen opleiding een meer technisch profiel heeft en dat studenten uit Oost-Nederland niet snel buiten de regio een opleiding gaan volgen. De aanvrager heeft aangegeven ruimte te zien voor de voorgenomen opleiding gezien de landelijke spreiding en de grote vraag naar afgestudeerden. In een vervolggesprek over positionering van de opleidingen hebben de HAS green academy en Aeres Hogeschool allebei aangegeven dat zij geen ruimte zien voor nog een opleiding Geo Media & Design. Ze wilden daarom niet verder praten over positionering en hebben aangekondigd voornemens te zijn om een zienswijze in te dienen als Saxion een aanvraag indient.

Verder heeft de aanvrager het voornemen om een nieuwe opleiding aan te bieden tijdens diverse landelijke bijeenkomsten besproken, heeft afstemming plaatsgevonden met regionale partners zoals

naburige hogescholen (Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en de Christelijke Hogeschool Windesheim) en hebben er verkennende gesprekken plaatsgevonden met het Zone College, Soma College en de Universiteit Twente in verband met doorlopende leerlijnen in Oost-Nederland.

Vanaf 20 januari 2025 is op de website van de commissie kennisgegeven van de aanvraag van Saxion Hogeschool tot bekostiging van de nieuwe hbo bachelor Geo Media & Design in de gemeente Deventer. Hiermee is aan belanghebbenden de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Op 29 januari 2025 zijn er zienswijzen ingediend door Aeres Hogeschool (hierna: Aeres) en door de HAS green academy (hierna: HAS).

Zienswijze Aeres en HAS

Omdat de zienswijzen voor het grootste gedeelte overeenkomen worden ze hier samen besproken. Allereerst wordt aangevoerd dat de voorgenomen opleiding onvoldoende onderscheidend is ten opzichte van het bestaande aanbod. Hoewel de aanvrager stelt dat de voorgenomen opleiding technischer georiënteerd is, blijken volgens Aeres en de HAS de kerntaken zoals data-inwinning, geo-databaseer en visualisatie in grote lijnen overeen te komen. De HAS geeft daarbij nog aan dat het onwaarschijnlijk is dat de voorgenomen opleiding onderscheidend is, omdat 70% van de inhoud overeen zou moeten komen met het bestaande aanbod aangezien het onder dezelfde RIO-code valt. Verder voeren de hogescholen aan dat het verwachte voedingsgebied van de aanvrager sterk overlapt met hun voedingsgebied. De verwachte instroom van de aanvrager van 25 studenten per jaar zal volgens beide hogescholen voor een substantieel deel bestaan uit potentiële studenten die anders voor Almere of 's-Hertogenbosch zouden hebben gekozen. Zowel Almere als 's-Hertogenbosch zijn goed bereikbaar met openbaar vervoer. Aeres vult nog aan dat het voedingsgebied van de aanvrager vooral Twente en de Achterhoek is, wat krimpregio's zijn. Aeres verwacht daarom dat instroom vanuit westelijke regio's voor de aanvrager van belang is. Beide hogescholen achten het reëel dat met de start van de voorgenomen opleiding één of beide bestaande opleidingen niet langer levensvatbaar zijn. De HAS geeft daarbij concreet aan dat de instroom van de HAS in 2024 is gedaald naar 24, ondanks substantiële verhoging van de inzet op werving. Met verlies van vijf tot tien studenten zakt de opleiding in 's-Hertogenbosch door de ondergrens van duurzame levensvatbaarheid.

Wel zien beide hogescholen mogelijkheden tot samenwerking om de doorstroom vanuit de aangevraagde opleiding Ad opleiding Geo Maps & Data naar hun eigen bacheloropleidingen te bevorderen. Aeres geeft verder aan te willen samenwerken op het gebied van marketing en werving van scholieren voor haar eigen opleiding hbo bachelor Geo Media & Design en voor de Ad Geo Maps & Data die de aanvrager wil starten. De HAS ziet ook mogelijkheden tot samenwerking met de deeltijdvariant van de voorgenomen opleiding.

Reactie van Saxion Hogeschool op zienswijzen

Aangezien de reacties op beide zienswijzen grotendeels gelijk zijn worden ze hier gezamenlijk besproken.

De aanvrager geeft aan dat goed gekeken is naar de inpassing van de beoogde opleiding binnen het bestaande aanbod en de RIO indeling. Daarbij is er volgens de aanvrager logischerwijs overlap, maar er bestaat volgens de aanvrager de mogelijkheid om voor 50% af te wijken van het bestaande profiel. Saxion Hogeschool heeft gekozen om techniek een belangrijke plaats te geven binnen de opleiding. De aanvrager verwijst naar de steunbetuiging van GeoBusiness Nederland en Geo-Informatie Nederland, die aangeven dat de voorgenomen opleiding een leemte in het bestaande aanbod vult op

het gebied van het inwinnen van geo-data (geodesie).⁹ GeoBusiness Nederland geeft verder aan dat, nu de Hogeschool Utrecht is gestopt met de opleiding Geodesie, de voorgenomen opleiding een essentiële aanvulling is voor Nederland en geen concurrentie is voor de bestaande opleidingen. Ook haalt de aanvrager het rapport 'Verkenning geodetische en landmeetkundige arbeidsmarkt en onderwijs' waaruit een jaarlijks tekort van 50 afgestudeerden met een hbo bachelor op het gebied van geodesie blijkt.¹⁰ De aanvrager meent dat op grond van bovenstaande de beoogde opleiding onderscheidend is en inspeelt op de behoefte van het werkveld.

Vervolgens geeft de aanvrager aan dat het grootste deel van de instroom van Aeres uit de regio Amsterdam komt en een klein gedeelte uit de regio Deventer. Voor de HAS komt het grootste gedeelte uit de regio Den Bosch en een klein deel uit de regio rond Deventer. Deventer is de uiterste grens van het verzorgingsgebied van de HAS. Er is volgens de aanvrager geen instroom in beide hogescholen vanuit Oost- en Noord-Nederland, welke gebieden samen met Twente, de Achterhoek en de Stedendriehoek door Saxion Hogeschool worden bediend. Het verzorgingsgebied van Saxion Hogeschool behelst niet dus alleen de krimpregio's Twente en Achterhoek, zoals Aeres beweert. Volgens de aanvrager heeft de geringe instroom bij Aeres en de HAS vanuit de verzorgingsgebieden van Saxion Hogeschool te maken met de reisafstand. Studenten worden volgens de aanvrager meer aangetrokken tot opleidingen die in de regio worden verzorgd. De aanvrager stelt dat de goede bereikbaarheid van Almere en Den Bosch dan ook niet uitmaakt. De instroomgegevens die Aeres en de HAS hebben meegestuurd met hun zienswijzen laten volgens de aanvrager zien dat hun instroom de laatste vijf jaar stabiel is. De aanvrager geeft aan dat Saxion Hogeschool zich richt op het bedienen van de regionale arbeidsmarkt en niet op studenten uit de regio's van Aeres en de HAS.

Aeres heeft aangegeven dat zij vier structurele samenwerkingen heeft in Oost-Nederland. De aanvrager geeft aan dat zij ook intensief samenwerkt met regionale bedrijven en dat de vraag van de arbeidsmarkt groot genoeg is om samenwerking tussen meerdere opleidingen vorm te geven. De aanvrager wijst daarbij naar het arbeidsmarktonderzoek dat zij heeft laten uitvoeren waaruit blijkt dat de vraag naar geo-professionals aanzienlijk groter is dan Aeres doet voorkomen in haar zienswijze. De aanvrager geeft aan dat de vraag van de markt te groot is om afgedekt te worden door slechts twee aanbieders die niet heel Nederland bedienen.

Wat betreft werving wil de aanvrager graag samenwerken met Aeres, de HAS, de brancheorganisaties GeoBusiness Nederland, Geo-Informatie Nederland en GeoSamen om een langdurige strategie te ontwikkelen.

De commissie heeft bij criterium a al vastgesteld dat er een arbeidsmarktbehoefte is aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding. Ten aanzien van de vraag of de voorgenomen opleiding voldoende onderscheidend is heeft de commissie al bij de afbakening van het verwant aanbod geconcludeerd dat de bestaande Geo Media & Design opleidingen sterk verwant zijn aan de voorgenomen opleiding. Er kunnen accentverschillen zijn (gericht op techniek of op het groene domein) maar dat neemt niet weg dat er sprake is van grote overlap. Wat betreft de voedingsgebieden hebben de HAS en Aeres aangegeven waar hun instroom vandaan komt. Uit die informatie blijkt dat de HAS in 's-Hertogenbosch een zeer kleine instroom heeft vanuit de regio Deventer en vrijwel geen instroom heeft uit de regio's Noord- en Oost-Nederland. Een klein gedeelte van de instroom van Aeres is afkomstig uit de omgeving van Deventer en Noord-Nederland, en een

⁹ Bijlage 8 en 9 van het dossier

¹⁰ Het rapport 'Verkenning geodetische en landmeetkundige arbeidsmarkt en onderwijs' (Geonovum 2023, p. 3, 9-10)

zeer klein gedeelte uit Oost-Nederland waar de aanvrager de voorgenomen opleiding wil starten. De beoogde opleiding kan met name voor Aeres negatieve gevolgen hebben voor de instroom. De instroomcijfers van Aeres Hogeschool zijn de afgelopen jaren teruggelopen. Als de instroomcijfers van de HAS over 2024 (24 studenten) kloppen, dan is ook hun instroom dit jaar flink teruggelopen. Op grond van het bovenstaande concludeert de commissie dat de voltijdvariant van de voorgenomen opleiding een onevenredig negatief effect kan hebben op de instroom van bestaand aanbod.

Conclusie

De commissie adviseert u om *positief* te besluiten op het voorliggende verzoek. De commissie adviseert u daarbij om de toestemming te beperken tot de deeltijdvariant.

De commissie adviseert u om *negatief* te besluiten op het verzoek om de voorgenomen opleiding in voltijd aan te bieden.

De commissie adviseert u daarnaast om deze opleiding te registreren in het RIO-onderdeel 'Techniek'. Verder adviseert de commissie om de opleiding te laten registreren in de ISCED-rubriek 'geologie, fysische geografie' (53201).

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage 1: afbakening verwant aanbod (Bron: DUO)

Opleiding	Instelling	'19-'20	'20-'21	'21-'22	'22-'23	'23-'24
B Geo Media & Design (30033)	Aeres Hogeschool (30TX), Almere	21	18	51	44	38
	HAS green academy (21CW), 's-Hertogenbosch	43	74	48	44	58
Totaal Eerstejaarsinstroom		64	92	99	88	96